TEISINGUMO TEISMO (pirmoji kolegija) SPRENDIMAS

2010 m. sausio 21 d.*

Byloje C-444/07

dėl *Sąd Rejonowy Gdańsk-Północ w Gdańsku* (Lenkija) 2007 m. birželio 27 d. Nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2007 m. rugsėjo 27 d., pagal EB 234 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą

MG Probud Gdynia sp. z o. o.

bankroto byloje,

TEISINGUMO TEISMAS (pirmoji kolegija),

kurį sudaro pirmosios kolegijos pirmininko pareigas einantis kolegijos pirmininkas A. Tizzano, teisėjai E. Levits, A. Borg Barthet, M. Ilešič ir J.-J. Kasel (pranešėjas),

generalinis advokatas M. Poiares Maduro,
posėdžio sekretorius K. Malaček, administratorius,

* Proceso kalba: lenkų.

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2009 m. birželio 18 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— *MG Probud Gdynia sp. z o. o.*, atstovaujamos *radca prawny* A. Studziński ir *aplikant radcowski trzeciego roku* M. Żytny,

— Lenkijos vyriausybės, atstovaujamos M. Dowgielewicz ir C. Herma bei A. Witczak-Słoczyńska,

— Vokietijos vyriausybės, atstovaujamos M. Lumma ir J. Kemper,

— Italijos vyriausybės, atstovaujamos G. Palmieri, padedamos *avvocato dello Stato* W. Ferrante,

— Europos Bendrijų Komisijos, atstovaujamos S. Petrova ir K. Mojzesowicz,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą susijęs su tam tikrų 2000 m. gegužės 29 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1346/2000 dėl bankroto bylų (OL L 160, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 19 sk., 1 t., p. 191), iš dalies pakeisto 2005 m. balandžio 12 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 603/2005 (OL L 100, p. 1; toliau – reglamentas) nuostatų išaiškinimu.

2 Šis prašymas buvo pateiktas byloje, kurią pradėjo už *MG Probud Gdynia sp. z o. o.* (toliau – *MG Probud*) likvidavimą atsakingas Lenkijos likvidatorius ir kurioje siekiama grąžinti į bankrutuojančios bendrovės turtą Vokietijoje areštuotus objektus.

Teisinis pagrindas

Bendrijos teisės aktai

3 Reglamento 3 straipsnis „Tarptautinė jurisdikcija“ suformuluotas taip:

„1. Valstybės narės, kurios teritorijoje yra skolininko pagrindinių turtinių interesų vieta, teismai turi jurisdikciją iškelti bankroto bylą. Jei tai yra bendrovė arba juridinis

asmuo, kai nėra priešingų įrodymų, laikoma, kad jos pagrindinių turtinių interesų vieta yra jos registruota buveinė.

2. Jei skolininko pagrindinių turtinių interesų vieta yra valstybės narės teritorijoje, kitos valstybės narės teismai turi jurisdikciją iškelti tokiam skolininkui bankroto bylą tik tuo atveju, jei jam tos kitos valstybės narės teritorijoje priklauso įmonė. Tokios bylos poveikis gali apimti tik tą skolininko turtą, kuris yra pastarosios valstybės narės teritorijoje.

<…>“.

4 Reglamento 4 straipsnyje „Taikytina teisė“ nustatyta:

„1. Išskyrus atvejus, kai šis reglamentas numato ką kita, bankroto byloms ir jų pasekmėms taikoma valstybės narės, kurios teritorijoje iškelta tokia byla, toliau vadinama „valstybė, kurioje iškelta byla“, teisė.

2. Valstybės, kurioje iškelta byla, teisė nustato tokios bylos iškėlimo sąlygas, jos eigą ir užbaigimą. Ji konkrečiai nustato:

a) skolininkus, kuriems gali būti iškelta bankroto byla atsižvelgiant į jų procesinį veiksnumą;

b) nuosavybę, kuri sudaro skolininko turto dalį, ir tvarką, kaip turi būti traktuojamas turtas, kurį skolininkas įgijo arba kuris jam perduotas po to, kai buvo iškelta bankroto byla;

c) atitinkamus skolininko ir likvidatoriaus įgaliojimus;

<…>

f) bankroto bylų pasekmes individualių kreditorių iškeltoms byloms, išskyrus neišspręstas bylas;

<…>“.

5 Pagal reglamento 5 straipsnio 1 dalį „Bankroto bylos iškėlimas nedaro poveikio kreditorių ar trečiųjų šalių daiktinėms teisėms į skolininkui priklausantį ir bylos iškėlimo metu kitos valstybės narės teritorijoje esantį materialųjį ar nematerialųjį, kilnojamąjį ar nekilnojamąjį turtą <…>“.

6 Reglamento 10 straipsnyje numatyta:

„Bankroto bylos pasekmes darbo sutartims ir darbo santykiams reglamentuoja darbo sutartims taikytina valstybės narės teisė.“

7 Reglamento II skyriuje „Bankroto bylų pripažinimas“ esančio 16 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Bet kuris sprendimas iškelti bankroto bylą, kurį pagal savo jurisdikciją, kaip numatyta 3 straipsnyje, priima valstybės narės teismas, pripažįstamas visose kitose valstybėse narėse nuo to momento, kai sprendimas įsiteisėja bankroto bylą iškėlusioje valstybėje.

<…>“

8 Reglamento 17 straipsnyje „Pripažinimo pasekmės“ numatyta:

„1. Jei šis reglamentas nenumato ko kita, 3 straipsnio 1 dalyje minėtas teismo sprendimas iškelti bylą be tolesnių formalumų bet kurioje kitoje valstybėje narėje turės tokias pat pasekmes kaip ir bylą iškėlusioje šalyje tol, kol toje kitoje valstybėje narėje neiškeliama 3 straipsnio 2 dalyje nurodyta byla.

<...>“

9 Reglamento 18 straipsnyje „Likvidatoriaus įgaliojimai“ nustatyta:

„1. Likvidatorius, kurį pagal savo jurisdikciją, kaip numatyta 3 straipsnio 1 dalyje, paskiria teismas, gali vykdyti visus valstybės, kurioje iškelta byla, įstatymų jam suteiktus įgaliojimus kitoje valstybėje narėje, tol, kol ten nėra iškelta kita bankroto byla ir nesiimta apsaugos priemonių siekiant išvengti bylos po to, kai buvo pareikalauta toje valstybėje iškelti bankroto bylą. Jis ypač gali perkelti skolininko turtą, laikantis 5 ir 7 straipsnių nuostatų, iš valstybės narės, kurioje jis yra, teritorijos.

<...>“

10 Reglamento 25 straipsnis suformuluotas taip:

„1. Teismo, kurio sprendimas dėl bylos iškėlimo pripažįstamas pagal 16 straipsnį, priimti sprendimai, susiję su bankroto bylos eiga ir užbaigimu, bei šio teismo patvirtinti kompromisiniai kreditorių ir skolininkų susitarimai taip pat yra pripažįstami be tolesnių formalumų. Tokie sprendimai vykdomi pagal [1968 m. rugsėjo 27 d.] konvencijos [dėl jurisdikcijos ir teismų sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose

vykdymo (OL L 299, 1972, p. 32)], su pakeitimais, padarytais konvencijomis dėl prisijungimo prie šios konvencijos [(toliau – Briuselio konvencija)], 31–51 straipsnių nuostatas, išskyrus 34 straipsnio 2 dalį.

Pirmoji dalis taip pat taikoma teismo sprendimams, kylantiems tiesiogiai iš bankroto bylos ir glaudžiai su ja susijusiems, net jei juos priima kitas teismas.

Pirmoji dalis taip pat taikoma sprendimams dėl apsaugos priemonių, kurių imamasi po to, kai buvo pateiktas pareiškimas iškelti bankroto bylą.

2. Teismo sprendimų, išskyrus minimus šio straipsnio 1 dalyje, pripažinimą ir vykdymą reglamentuoja šio straipsnio 1 dalyje nurodyta konvencija, jei ji taikytina.

3. Valstybės narės neprivalo pripažinti ar vykdyti 1 dalyje nurodytų teismo sprendimų, jei dėl jų gali būti apribota asmens laisvė ar pašto korespondencijos slaptumas.“

11 Pagal reglamento 26 straipsnį „bet kuri valstybė narė gali atsisakyti pripažinti kitoje valstybėje narėje iškeltą bankroto bylą arba vykdyti tokioje byloje priimtą teismo sprendimą, jei tokio pripažinimo ar vykdymo pasekmės akivaizdžiai prieštarautų tos valstybės viešajai tvarkai, ypač jos pagrindiniams principams, arba asmens konstitucinėms teisėms ir laisvėms.“

Nacionalinės teisės aktai

12 Bankroto bylas Lenkijoje reglamentuoja iš dalies pakeistas 2003 m. vasario 28 d. Įstatymas – Bankroto ir sanavimo teisė (*Prawo upadłościowe i naprawcze*) (Dz. U., Nr 60, 2003 m., 535 pozicija).

13 Pagal šio įstatymo 146 straipsnio 1 ir 2 dalis teisminė ir administracinė vykdymo procedūros, pradėtos dėl skolininko turto iki bankroto bylos iškėlimo, pagal įstatymą laikinai sustabdomos paskelbimo apie nemokumą dieną, o per sustabdytą vykdymo procedūrą gautos ir dar nepaskirstytos sumos grąžinamos į bankrutuojančios įmonės turtą.

14 Remiantis 146 straipsnio 3 dalimi tos pačios nuostatos taikomos, kai reikalavimų užtikrinimo procedūroje skolininko turtui buvo uždėti apribojimai.

15 Pagal to paties straipsnio 4 dalį iškėlus bankroto bylą dėl bankrutuojančios įmonės turto nebegalima pradėti jokių vykdymo procedūrų.

Pagrindinės bylos aplinkybės ir prejudiciniai klausimai

16 Iš nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad 2005 m. birželio 9 d. Nutartimi *Sąd Rejonowy Gdańsk-Północ w Gdańsku* iškėlė *MG PROBUD*, statybų sektoriaus įmonės, turinčios buveinę Lenkijoje, tačiau per savo padalinį atliekančios statybos darbus Vokietijoje, bankroto bylą.

17 2005 m. liepos 11 d. *Hauptzollamt Saarbrücken* (Sarbriukeno teritorinė muitinė, Vokietija) prašymu *Amtsgericht Saarbrücken* priėmė sprendimą dėl 50 683,08 eurų *MG Probud* piniginių lėšų, esančių bendrovės banko sąskaitoje Vokietijoje, arešto, bei – kaip apsaugos priemonę – dėl įvairių šios bendrovės reikalavimų Vokietijos verslo partneriams įšaldymo. Šių priemonių buvo imtasi *Hauptzollamt Saarbrücken* pradėjus procedūrą prieš *MG Probud* padalinio Vokietijoje direktorių, įtariant, kad šis pažeidė darbuotojų komandiravimą reglamentuojančius teisės aktus, nemokėdamas atlyginimo keliems darbininkams iš Lenkijos bei nepervesdamas atitinkamų socialinių įmokų.

18 Dėl šio sprendimo pateiktas skundas buvo atmestas 2005 m. rugpjūčio 4 d. *Landgericht Saarbrücken* nutartimi. Savo nutarties motyvuojamoje dalyje šis teismas, be kita ko, pažymėjo, kad turint omenyje Lenkijoje iškeltą bankroto bylą reikėjo nuogąstauti, jog atsakingi *MG Probud* asmenys nedelsdami inkasuos prieinamas lėšas pagal turimus reikalavimus ir perves jas į Lenkiją siekdami, kad Vokietijos institucijos neturėtų prie jų prieigos. *Landgericht Saarbrücken* nusprendė, kad bankroto bylos dėl *MG Probud* turto iškėlimas netrukdo areštuoti jos turto dalių Vokietijoje. Šio teismo nuomone, kitose valstybėse narėse pradėtos bankroto bylos turi būti pripažintos Vokietijoje, jeigu jos atitinka reglamento 1 straipsnio 1 dalyje nustatytas sąlygas bei yra paminėtos šio reglamento A priede esančiame sąraše. Tačiau prie skundo pridėto sprendimo kopija neleido įvertinti, ar tai iš tikrųjų buvo Lenkijoje iškelta bankroto byla, kuri pagal minėtąjį A priedą turi būti pripažinta Vokietijoje.

19 Bankroto byloje *Sąd Rejonowy Gdańsk-Północ w Gdańsku* kyla klausimas dėl Vokietijos institucijų nustatytų areštų teisėtumo, nes pagal Lenkijos teisę, kuri yra taikytina teisė bankroto byloje dėl aplinkybės, kad Lenkijos Respublika yra valstybė, kurioje iškelta byla, paskelbus apie įmonės nemokumą, tokio arešto taikyti neleidžiama.

20 Šiomis aplinkybėmis *Sąd Rejonowy Gdańsk–Północ w Gdańsku* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui tokius prejudicinius klausimus:

„1. Ar pagal [reglamento] 3, 4, 16, 17 bei 25 straipsnius, t. y. atsižvelgiant į nuostatas dėl valstybės, kurioje iškelta bankroto byla, teismo jurisdikcijos, dėl taikytinos teisės ir dėl bankroto bylos sąlygų ir pasekmių valstybės narės administracinės institucijos turi teisę areštuoti finansines lėšas, esančias ūkio subjekto banko sąskaitoje, kitoje valstybėje narėje iškėlus bankroto bylą dėl jo turto (t. y. taikyti vadinamąjį turto areštą), nepaisant valstybės, kurioje buvo iškelta bankroto byla, teisės normų (<…> reglamento <…> 4 straipsnis), kai nėra tenkinamos šio reglamento 5 ir 10 straipsnių sąlygos?

2. Ar atsižvelgiant į <…> reglamento <…> 25 straipsnio 1 dalį ir paskesnes nuostatas valstybės narės, kurioje nebuvo iškelta šalutinė bankroto byla ir kuri pagal reglamento 16 straipsnį privalo pripažinti bankroto bylą, administracinės institucijos, darydamos nuorodą į nacionalinės teisės nuostatas, gali atsisakyti pripažinti valstybės, kurioje buvo iškelta bankroto byla, sprendimus dėl bankroto bylos eigos ir nutraukimo, remdamosi Briuselio konvencijos <…> 31–51 straipsniais?“

Dėl prejudicinių klausimų

21 Savo klausimais, kurie nagrinėtini kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar tokioje situacijoje, kokia susiklostė pagrindinėje byloje, vienoje valstybėje narėje iškėlus pagrindinę bankroto bylą kitos valstybės narės kompetentingos institucijos turi teisę, remdamosi savo teisės normomis, viena vertus, areštuoti šios valstybės narės teritorijoje esantį nemokiu paskelbto skolininko turtą ir,

kita vertus, atsisakyti pripažinti bei prireikus vykdyti sprendimus, susijusius su pirmoje valstybėje narėje iškeltos bankroto bylos eiga ir užbaigimu.

22 Siekiant atsakyti į taip performuluotus klausimus, pirmiausia primintina, kad reglamento 3 straipsnis numato dviejų rūšių bankroto bylas. Pagal šio straipsnio 1 dalį valstybės narės, kurios teritorijoje yra skolininko pagrindinių interesų vieta, teismo pradėta bankroto byla yra „pagrindinė byla“, turinti universalų poveikį, nes taikoma visam skolininko turtui, esančiam visose valstybėse narėse, kuriose taikomas reglamentas. Jei vėliau pagal šio straipsnio 2 dalį valstybės narės, kurios teritorijoje skolininkui priklauso įmonė, kompetentingas teismas gali iškelti bylą, ši byla laikoma „šalutine“, o jos poveikis gali apimti tik tą skolininko turtą, kuris yra pastarosios valstybės teritorijoje. (žr. 2006 m. gegužės 2 d. Sprendimo *Eurofood IFSC*, C-341/04, Rink. p. I-3813, 28 punktą).

23 Universalus pagrindinės bankroto bylos poveikis turi įtakos ir likvidatoriaus įgaliojimams, nes pagal reglamento 18 straipsnio 1 dalį likvidatorius, kurį pagal savo jurisdikciją, kaip numatyta 3 straipsnio 1 dalyje, paskiria teismas, gali vykdyti visus jam suteiktus įgaliojimus kitoje valstybėje narėje, be kita ko, kol ten nėra iškelta kita bankroto byla.

24 Iš to išplaukia, kad pagrindinės bankroto bylos universalų poveikį gali apriboti tik šalutinės bankroto bylos iškėlimas.

25 Be to, pagal reglamento 4 straipsnio 1 dalį jurisdikciją turinčio teismo nustatymas lemia ir taikytinos teisės nustatymą. Kiek tai susiję ir su pagrindine bankroto byla, ir su šalutine bankroto byla, valstybės narės, kurios teritorijoje iškelta byla, vadinamos

„valstybe, kurioje iškelta byla“, teisė taikoma bankroto bylai ir jos pasekmėms. Šiuo pagrindu reglamento 4 straipsnio 2 dalyje įtvirtintas nebaigtinis įvairių valstybės, kurioje iškelta byla, teisės reglamentuojamų bylos aspektų sąrašas, tarp kurių, be kita ko, figūruoja nuosavybė, kuri sudaro skolininko turto dalį (b punktas), atitinkami skolininko ir likvidatoriaus įgaliojimai (c punktas) bei bankroto bylų pasekmės individualių kreditorių iškeltoms byloms (f punktas).

26 Be to, iš kartu skaitomų reglamento 16 straipsnio 1 dalies ir 17 straipsnio 1 dalies išplaukia, kad sprendimas dėl bankroto bylos iškėlimo vienoje valstybėje narėje pripažįstamas visose kitose valstybėse narėse nuo to momento, kai sprendimas įsiteisėja bankroto bylą iškėlusioje valstybėje ir jis be tolesnių formalumų bet kurioje kitoje valstybėje narėje turi tokias pačias pasekmes kaip ir bylą iškėlusioje valstybėje. Pagal reglamento 25 straipsnį visi kiti nei tiesiogiai su bankroto bylos iškėlimu susiję sprendimai taip pat pripažįstami automatiškai.

27 Kaip matyti iš reglamento dvidešimt antros konstatuojamosios dalies, 16 straipsnio 1 dalyje apibrėžta pirmumo taisyklė, numatanti, kad vienoje valstybėje narėje iškelta bankroto byla pripažįstama visose kitose valstybėse narėse nuo to momento, kai sprendimas iškelti bankroto bylą įsiteisėja bankroto bylą iškėlusioje valstybėje, pagrįsta tarpusavio pasitikėjimo principu (minėto sprendimo *Eurofood IFSC* 39 punktas).

28 Būtent šis tarpusavio pasitikėjimas ne tik leido įgyvendinti privalomąją jurisdikcijos sistemą, kurios turi laikytis visi teismai, patenkantys į reglamento taikymo sritį, bet ir suteikė valstybėms narėms galimybę abipusiškumo pagrindu atsisakyti taikyti savo vidaus teisės aktus dėl pripažinimo ir vykdymo supaprastintos sprendimų bankroto bylose pripažinimo ir vykdymo sistemos naudai (minėto sprendimo *Eurofood IFSC* 40 punktas; pagal analogiją dėl Briuselio konvencijos žr. 2003 m. gruodžio 9 d. Sprendimo *Gasser*, C-116/02, Rink. p. I-14693, 72 punktą ir 2004 m. balandžio 27 d. Sprendimo *Turner*, C-159/02, Rink. p. I-3565, 24 punktą).

29 Šiuo atžvilgiu Teisingumo Teismas yra patikslinęs, jog šiam tarpusavio pasitikėjimo principui būdinga tai, kad valstybės narės teismas, gavęs prašymą iškelti pagrindinę bankroto bylą, tikrina savo jurisdikciją pagal reglamento 3 straipsnio 1 dalį, t. y. ištiria, ar skolininko pagrindinių interesų vieta yra šioje valstybėje narėje. Kitų valstybių narių teismai savo ruožtu pripažįsta sprendimą iškelti pagrindinę bankroto bylą, neturėdami teisės tikrinti pirmojo teismo įvertinimo dėl jo jurisdikcijos (minėto sprendimo *Eurofood IFSC* 41 ir 42 punktai).

30 Kalbant apie su bankroto byla susijusių sprendimų vykdymą, reikia pažymėti, kad reglamente nėra numatyta specialių taisyklių, o jo 25 straipsnio 1 dalyje daroma nuoroda į Briuselio konvencijos 31–51 straipsniuose įtvirtintą vykdymo sistemą, nors ir numačius, kad šioje konvencijoje numatyti atsisakymo vykdyti pagrindai netaikomi, siekiant pakeisti juos nuosavais atsisakymo vykdyti pagrindais.

31 Pavyzdžiui, remiantis reglamento dvidešimt antrąja konstatuojamąja dalimi, pagal kurią atsisakymo pagrindų turi būti tik tiek, kiek minimaliai reikalinga, tokie pagrindai yra vos du.

32 Viena vertus, pagal reglamento 25 straipsnio 3 dalį valstybės narės neprivalo pripažinti ar vykdyti su bankroto bylos eiga ir užbaigimu susijusių teismo sprendimų, jei dėl jų gali būti apribota asmens laisvė ar pašto korespondencijos slaptumas.

33 Kita vertus, remiantis reglamento 26 straipsniu, bet kuri valstybė narė gali atsisakyti pripažinti kitoje valstybėje narėje iškeltą bankroto bylą arba vykdyti tokioje byloje priimtą teismo sprendimą, jei tokio pripažinimo ar vykdymo pasekmės akivaizdžiai prieštarautų tos valstybės viešajai tvarkai, ypač jos pagrindiniams principams, arba asmens konstitucinėms teisėms ir laisvėms.

34 Kalbant apie antrąjį atsisakymo pagrindą, Briuselio konvencijos kontekste Teisingumo Teismas jau yra patikslinęs, kad viešosios tvarkos išlyga, numatyta šios konvencijos 27 straipsnio 1 punkte, kaip kliūtimi įgyvendinti vieno iš jos pagrindinių tikslų, t. y. sprendimų judėjimo supaprastinimą, turi būti galima remtis tik išimtiniais atvejais (2000 m. kovo 28 d. Sprendimo *Krombach*, C-7/98, Rink. p. I-1935, 19 ir 21 punktai bei minėto sprendimo *Eurofood IFSC* 62 punktas). Teismo praktiką dėl šios konvencijos 27 straipsnio 1 punkto galima taikyti reglamento 26 straipsnio aiškinimui (minėto sprendimo *Eurofood IFSC* 64 punktas).

35 Į prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo užduotus klausimus reikia atsakyti atsižvelgiant į šiuos argumentus.

36 Šioje byloje neginčijama, kad *MG Probud* bendrovės buveinė yra Lenkijoje ir kad 2005 m. birželio 9 d. Lenkijos teismo sprendimu ši bendrovė buvo pripažinta nemokia.

37 Iš reglamento 3 straipsnio 1 dalies išplaukia, kad bendrovių atveju pagrindinių interesų vieta, jei neįrodoma priešingai, preziumuojama esant jos registruotos buveinės vietoje. Šiuo atžvilgiu Teisingumo Teismas yra patikslinęs, kad Bendrijos teisės aktų leidėjo numatyta paprasta prezumpcija bendrovės registruotos buveinės naudai gali būti paneigta, tik jei objektyvūs kriterijai, kuriuos gali patikrinti tretieji asmenys, leidžia nustatyti, kad reali padėtis skiriasi nuo tos, kuri kiltų iš bendrovės registruotos buveinės buvimo vietos (minėto sprendimo *Eurofood IFSC* 34 punktas). Taip galėtų būti bendrovės, kuri nevykdo jokios ekonominės veiklos valstybės narės teritorijoje, kurioje yra jos registruota buveinė, atveju. Atvirkščiai, jei bendrovė vykdo veiklą valstybės narės, kurioje yra jos registruota buveinė, teritorijoje, vien aplinkybės, kad jos ekonominį pasirinkimą gali kontroliuoti ar kontroliuoja kitoje valstybėje narėje įsteigta patronuojanti bendrovė, nepakanka reglamente numatytai prezumpcijai paneigti (minėto sprendimo *Eurofood IFSC* 37 punktas).

38 Kadangi Teisingumo Teismo turimoje bylos medžiagoje nėra jokių duomenų, kurie leistų suabejoti dėl reglamento 3 straipsnio 1 dalyje įtvirtintos prezumpcijos, tai reiškia, kad *MG Probud* pagrindinių interesų vieta yra Lenkijoje.

39 Remiantis reglamento 1 straipsnio 1 dalimi, bankroto bylos, kurioms jis taikomas, turi atitikti keturias savybes. Tai turi būti bendra procedūra, pagrįsta skolininko nemokumu, kuri lemia apribojimus bent daliai pastarojo turto bei likvidatoriaus paskyrimą. Šios procedūros išvardytos reglamento A priede, o likvidatorių sąrašas pateikiamas jo C priede (minėto sprendimo *Eurofood IFSC* 46 ir 47 punktai).

40 Kadangi *MG Probud* atžvilgiu pradėta bankroto byla įvardyta reglamento A priede, pagal šio reglamento 3 straipsnį Lenkijos teismai turi jurisdikciją pradėti pagrindinę bankroto bylą ir priimti visus sprendimus dėl šios bylos eigos ir užbaigimo. Be to, taikant reglamento 4 straipsnį, šiai bankroto bylai ir jos pasekmėms taikytina Lenkijos teisė.

41 Taip pat pasakytina, kad Lenkijos teismo paskirtas likvidatorius, jeigu jis įvardytas reglamento C priede, pagal aptariamo reglamento 18 straipsnį kitų valstybių narių teritorijoje gali vykdyti visus Lenkijos teisės suteikiamus įgaliojimus ir, be kita ko, perkelti skolininko turtą iš valstybės narės, kurioje jis yra, teritorijos.

42 Be to, kaip pažymėjo daugelis suinteresuotųjų šalių, pateikusių Teisingumo Teismui savo rašytines pastabas, nagrinėjamu atveju nebuvo pradėta jokia šalutinė byla ir pagrindinėje byloje nėra taikytina nė viena iš reglamento 5–15 straipsniuose numatytų

išimčių, konkrečiai – nė viena šio reglamento 5 ir 10 straipsniuose įtvirtintų išimčių, tiesiogiai nurodytų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo.

43 Atsižvelgiant į šiuos argumentus ir dėl universalaus poveikio, pripažintino bet kokiai pagrindinei bankroto bylai, Lenkijoje pradėta bankroto byla apima visus *MG Probud* aktyvus, įskaitant ir esančius Vokietijoje, ir Lenkijos teisė reglamentuoja ne tik bankroto procedūros iškėlimą, bet jos eigą bei užbaigimą. Šiuo požiūriu ši teisė apibrėžia kitose valstybėse narėse esančius turto objektus bei bankroto bylos poveikį priemonėms, kurių gali būti imtasi šių turto objektų atžvilgiu.

44 Kadangi pagal iš dalies pakeistą 2003 m. vasario 28 d. Įstatymą – Bankroto ir sanavimo teisė po bankroto bylos iškėlimo skolininkui negalima imtis jokių vykdymo veiksmų bankrutuojančio skolininko turto atžvilgiu, kompetentingos Vokietijos institucijos negalėjo teisėtai pagal Vokietijos teisę imtis vykdymo priemonių dėl Vokietijoje esančio *MG Probud* turto.

45 Kaip išplaukia iš reglamento 16 ir 17 straipsnių, Lenkijoje priimtas sprendimas iškelti bankroto bylą turi būti automatiškai pripažintas visose kitose valstybėse narėse be tolesnių formalumų ir turėti visas pagal Lenkijos teisę numatytas pasekmes.

46 Be to, kadangi nė vienas Teisingumo Teismo pateiktos bylos medžiagos elementas neleidžia daryti išvados, kad konstatuotinas vienas šio sprendimo 32 ir 33 punktuose nurodytų atsisakymo pagrindų, Vokietijos teismas, į kurį buvo kreiptasi, privalėjo pripažinti ne tik jurisdikciją turinčio Lenkijos teismo priimtą sprendimą dėl bankroto bylos iškėlimo, bet ir visus kitus su šia byla susijusius sprendimus, ir todėl negalėjo prieštarauti šių vykdymui pagal Briuselio konvencijos 31–51 straipsnius.

47 Atsižvelgiant į visus išdėstytus argumentus, į pateiktus klausimus reikia atsakyti, jog reglamentas, visų pirma jo 3, 4, 16, 17 bei 25 straipsniai, aiškintinas taip, jog tokioje byloje kaip pagrindinė, vienoje valstybėje narėje iškėlus pagrindinę bankroto bylą, kitos valstybės narės, kurioje nebuvo iškelta šalutinė bankroto byla, kompetentingos institucijos, paisant reglamento 25 straipsnio 3 dalyje ir 26 straipsnyje numatytų atsisakymo pagrindų, privalo pripažinti ir vykdyti visus su šia pagrindine bankroto byla susijusius sprendimus ir todėl neturi teisės, taikydamos šios kitos valstybės narės teisės normas, nurodyti imtis vykdymo priemonių dėl nemokiu paskelbto skolininko turto, esančio šios kitos valstybės narės teritorijoje, jeigu to neleidžia valstybės, kurioje iškelta byla, teisė ir jeigu nėra įvykdomos sąlygos, keliamos norint taikyti reglamento 5 ir 10 straipsnius.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

48 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (pirmoji kolegija) nusprendžia:

2000 m. gegužės 29 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1346/2000 dėl bankroto bylų, visų pirma jo 3, 4, 16, 17 ir 25 straipsniai, aiškintinas taip, jog tokioje byloje kaip pagrindinė, vienoje valstybėje narėje iškėlus pagrindinę bankroto bylą, kitos valstybės narės, kurioje nebuvo iškelta šalutinė bankroto byla, kompetentingos institucijos, paisant reglamento 25 straipsnio 3 dalyje ir 26 straipsnyje numatytų atsisakymo pagrindų, privalo pripažinti ir vykdyti visus su šia pagrindine

bankroto byla susijusius sprendimus ir todėl neturi teisės, taikydamos šios kitos valstybės narės teisės normas, nurodyti imtis vykdymo priemonių dėl nemokiu paskelbto skolininko turto, esančio šios kitos valstybės narės teritorijoje, jeigu to neleidžia valstybės, kurioje iškelta byla, teisė ir jeigu nėra įvykdomos sąlygos, keliamos norint taikyti šio reglamento 5 ir 10 straipsnius.

Parašai.